

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Tržaška 68a
1000 Ljubljana

U 2253/2000-11

S O D B A

V I M E N U L J U D S T V A

in

S K L E P

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višjega sodnika Karla Vidmarja, ob sodelovanju višjih sodnic Miriam Temlin Krivic in Darje Trček Janež kot članic senata, ter strokovne sodelavke Petre Hočevnar kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Grosuplje, ki jo zastopajo odvetniki dr. Peter Čeferin, Rok Čeferin, Aleksander Čeferin in Matej Sršen iz Grosupelj, Taborska c. 13, zoper toženo stranko Občinski svet Občine Grosuplje, zaradi ničnosti sklepa Občinskega sveta tožene stranke o prenehanju mandata, sprejetega na 22. seji dne 6. 12. 2000, glede prenehanja mandata , na nejavni seji dne 21. 2. 2001

o d l o č i l o:

1. Tožbi se ugotdi, sklep Občinskega sveta Občine Grosuplje o prenehanju mandata člana Občinskega sveta , sprejet na nadaljevanju 22. redne seje dne 6. 12. 2000, se odpravi in zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.
2. Zahteva za povrnitev stroškov postopka se zavrne.

O b r a z l o ž i t e v:

Tožena stranka je na 22. seji dne 6. 12. 2000 ugotovila, da je tožniku prenehal mandat člana Občinskega sveta Občine Grosuplje. Iz zapisnika izhaja, da je predlog sklepa, da tožniku preneha mandat člana občinskega sveta, predložila v obravnavo Komisija za mandatna vprašanja, ki je prenehanje mandata obravnavala na dveh sejah.

17

Tožeča stranka v tožbi navaja, da je Občinski svet Občine Grosuplje sprejel na seji 6. 12. 2000 ugotovitveni sklep o prenehanju njegovega mandata člana občinskega sveta. Podlaga za sklep naj bi bila izjava o nepreklicnem odstopu z dne 14. 10. 1998. Listina je bila sestavljena s strani vodstva Socialdemokratske stranke Slovenije, ki jo je tožnik podpisal pred volitvami, ko se še sploh ni vedelo ali bo izvoljen, brez navedbe datuma in kraja, kar pa je bilo dopisano naknadno s strani neznanih oseb. Razen tega tožnik ni podpisal listine, ko je bila ta sestavljena, pač pa jo je podpisal v naprej, kot »bianco« listino. Tožnik se je torej odpovedal pravici, katere sploh še ni imel oziroma se ni vedelo, če je bo sploh kdaj imel. Razen tega je tožnik izjavo, ki ni plod njegove svobodne in resnične volje, preklical. Predlaga, da sodišče ugotovi, da je sklep o prenehanju mandata ničen, in odloči, da mu je tožena stranka dolžna povrniti stroške postopka z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva izdaje sodbe do plačila. V vlogi z dne 22. 12. 2000 pa podrejeno predlaga, da se sklep odpravi.

Toženi stranki je bila tožba vročena v odgovor.

Tožba je bila vročena zastopniku javnega interesa, ki svoje udeležbe v postopku ni priglasil.

Tožba je utemeljena.

Izpodbijani akt je v obravnavanem primeru ugotovitveni sklep o prenehanju mandata člana občinskega sveta tožniku. Sodišče je tožbo, s katero tožnik izpodbija ta sklep, obravnavalo po tretjem odstavku 1. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97 in 70/00; v nadaljevanju ZUS), ki določa, da v upravnem sporu odloča sodišče o zakonitosti posamičnih aktov in dejanj, s katerimi se posega v ustavne pravice posameznika, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo. Ocenjuje namreč, da glede na naravo izpodbijanega akta, sodno varstvo v upravnem sporu ni zagotovljeno že po določbi drugega odstavka 1. člena ZUS, po katerem odloča sodišče o zakonitosti dokončnih posamičnih aktov, ki jih izdajo državni organi, organi lokalnih skupnosti ali druge osebe, ki so nosilci oblasti, na kar opira tožbo tožeča stranka. V skladu z zakonsko ureditvijo materije, iz katere sklep izhaja, se s tovrstnimi akti neposredno ne odloča o pravici ali obveznosti, temveč vzpostavlja določeno razmerje. To razmerje se nanaša volilno pravico, (točneje na pasivno volilno pravico), ki kot ustavna pravica (43. člen Ustave RS) uživa ustavna jamstva pri njenem uresničevanju in varovanju. V smislu 15. člena ustave je ustavne pravice dopustno omejiti le tedaj, kadar je to potrebno zaradi varstva pravic drugih, kar je po stališču Ustavnega sodišča RS dopustno le, če so omejitve v skladu s t.i. načelom sorazmernosti. To pa pomeni, da je poseg v pravico dopusten, če je nujen za varstvo drugih človekovih pravic, če je primeren za dosego ustavno dopustnega cilja in če ni prekomeren. Po četrtem odstavku 15. člena ustave je volilni pravici kot ustavni pravici izrecno zagotovljeno sodno varstvo.

Po določbi tretjega odstavka 18. člena ZUS je tožena stranka v upravnem sporu organ lokalne skupnosti, katerega akt se izpodbija. Zato je sodišče kot toženo stranko štelo Občinski svet občine Grosuplje, ne glede na to, da je tožnik kot toženo stranko označil Občino Grosuplje. Ker označba tožene stranka v tožbi ni njena obvezna sestavina (prvi odstavek 28. člena ZUS) sodišče ni štelo, da bi bila označba tožene stranke v tožbi takšna pomanjkljivost, ki bi zahtevala popravo tožbe.

Prenehanje mandata članu občinskega sveta ureja 37 a. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94-odl. US, 45/94-odl. US, 57/94, 14/95, 20/95-odl. US, 63/95-obv. razl., 9/96-odl. US, 44/96-odl. US, 26/97, 70/97, 74/98 in 59/99-odl. US; v nadaljevanju ZLS), ki kot razlog za prenehanje mandata določa tudi odstop. Po določbi drugega odstavka tega zakonskega določila članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za

prenehanje. Odstop kot razlog za prenehanje mandata članu občinskega sveta določa tudi statut Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 42/99; v nadaljevanju statut), ki s tem v zvezi določa v 24. členu še, da mora odstop biti podan v pisni obliki, da članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet na podlagi poročila komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, občinski svet pa sprejme ugotovitveni sklep na prvi seji po nastanku razlogov. Po določbi 105. člena poslovnika občinskega sveta občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 44/99; v nadaljevanju poslovnik) občinski svet ugotovi prenehanje članstva zaradi odstopa na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (v nadaljevanju komisija).

Iz predložene dokumentacije (10. seje Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, 20. redne seje Občinskega sveta in zapisnika nadaljevanja 22. redne seje Občinskega sveta Občine Grosuplje) izhaja, da je bila podlaga za sprožitev postopka ugotovitve prenehanja mandata tožnika izjava o nepreklicnem odstopu z dne 14. 10. 1998, podana torej pred lokalnimi volitvami, ki so bile 22. 11. 1998. Sam tožnik je z dopisom 3. 7. 2000 opozoril Občinski svet na zlorabo, saj je bila izjava dostavljena na Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja brez njegove vednosti. Razen tega je izjavo ob odstopu iz SDS preklical, na pomanjkljivosti in zlorabe pa je opozarjal tudi na 20. in 22. seji Občinskega sveta v razpravi, preden je bil sprejet izpodbijani ugotovitveni sklep.

Izjava volje o odstopu, katere posledica je prenehanje mandata člana občinskega sveta, mora biti poleg tega, da je zapisana v predpisani obliki (24. člen Statuta), tudi resna, svobodna in pristna. Drugačna razlaga izjave o odstopu bi pomenila nedopusten poseg v mandat in v pasivno volilno pravico tožnika. Dvom v resnost izjave izhaja že iz datumske označitve 14. 10. 1998, ko tožnikov mandat, na katerega se odstop nanaša, dejansko še ni obstajal. Tožnik je z dopisom z dne 3. 7. 2000 tudi opozoril na zlorabo izjave, kar kaže na nepristnost listine. Po mnenju sodišča na pravno neupoštevnost izjave z dne 14. 10. 1998 kaže predvsem dejstvo, da je bila dana pred nastopom mandata tožnika v Občinskem svetu, zato v obravnavanem primeru tudi ni mogla biti podlaga za ugotovitev, da je tožniku prenehal mandat v Občinskem svetu. Navedeno je bilo tudi razlog, da je sodišče tožbi ugodilo in izpodbijani sklep odpravilo.

Ne glede na navedeno sodišče še pripominja, da je z ugotovitvenim sklepom, sprejetim na nadaljevanju 22. redne seje Občinskega sveta Občine Grosuplje dne 6. 12. 2000, je tožena stranka ugotovila, da je tožniku prenehal mandat člana občinskega sveta. Za takšno ugotovitev pa po navedeni določbi 37a. člena ZLS in identični določbi 24. člena statuta ni imela pooblastila. Po teh določbah je občinski svet pristojen za ugotovitev, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, mandat pa članu občinskega sveta preneha ex lege. Zato občinski svet nima pravne podlage, da bi odločal oziroma ugotovil, na način, predpisan za sklepanje občinskega sveta, tj. z glasovanjem, da je njegovemu članu mandat prenehal. Ker je prenehanje mandata posledica nastanka predpisanega razloga, in nastopi po sili zakona, ugotavljanje prenehanja mandata z glasovanjem že po naravi stvari niti ni mogoče. Ugotovitveni sklep o nastanku razloga pa poseže v prenehanje mandata z določitvijo datuma prenehanja, saj po navedenih določbah mandat preneha z dnem, ko občinski svet ugotovi, da je nastal razlog za prenehanje.

Gradivo za občinski svet pripravlja komisija kot njegovo strokovno delovno telo. Po določbi 24. člena statuta ugotovi občinski svet, da so nastopili razlogi za prenehanje mandata na podlagi poročila komisije, v 105. členu poslovnika pa je predviden predlog komisije. V obravnavanem primeru pa po podatkih spisov komisija ni pripravila gradiva niti v obliki, določeni s statutom, niti v obliki, predvideni v poslovniku, saj iz zapisnika njene 10. seje dne 27. 6. 2000 in 11. seje dne 4. 7. 2000 ter iz zapisnika 20. redne seje občinskega sveta dne 5. 7. 2000 izhaja, da je sprejela sklepe, da tožniku preneha mandata člana občinskega sveta.

12

Glede postopka, v katerem se ugotavlja, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, se je zaradi statutarne in poslovniške praznine o tem vprašanju, po mnenju sodišča treba opreti na 4. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99), ki določa, da se upravni postopek smiselno uporabi tudi v drugih javnopravnih stvareh, ki nimajo značaja upravne stvari po 2. členu tega zakona, kolikor ta področja niso urejena s posebnim postopkom. V smislu te določbe mora komisija postopek voditi v skladu s temeljnimi načeli upravnega postopka in prizadeti stranki-članu občinskega sveta dati možnost, da se izjavi o vseh, za ugotovitev pomembnih dejstvih in okoliščinah, ter iz ocenjenih dejstev in okoliščin zaključiti, ali je razlog za prenehanje mandata podan. To mora biti tudi vsebovano v gradivu, predloženemu v obravnavo občinskemu svetu. Da bi v obravnavanem primeru komisija postopek vodila tako, pa iz že navedenih zapisnikov njenih sej ne izhaja. Tožnik na sejah ni bil navzoč, iz zapisnikov tudi ni mogoče sklepati, da bi se komisija opredeljevala glede spornosti obstoja razloga za prenehanje mandata (iz izjav predsednika komisije na 20. seji občinskega sveta bi izhajalo celo nasprotno).

Sodišče je tožbi ugodilo na podlagi 2. točke in 3. točke prvega odstavka 60. člena ZUS, ker je ocenilo, da na podlagi dejanskega stanja, ki je bilo ugotovljeno v postopku za izdajo izpodbijanega sklepa ne more rešiti spora, ker bistvene dejanske okoliščine v postopku niso bile ugotovljene, in ker niso bila upoštevana pravila postopka.

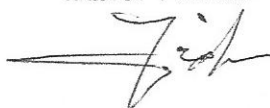
Zahtevo za povračilo stroškov pa je sodišče zavrnilo na podlagi tretjega odstavka 23. člena ZUS, ki določa, da trpi vsaka stranka svoje stroške postopka, če se v upravnem sporu odloča le o zakonitosti upravnega akta, kot je bilo to v obravnavanem primeru.

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo je dovoljena pritožba, ki se lahko vloži v roku 15 dni od prejema pisnega odpravka sodbe. Pritožba se vloži v štirih izvodih pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. Pritožba se pošlje priporočeno po pošti ali vloži neposredno pri tem sodišču.

V Ljubljani, dne 21. 2. 2001

Predsednik senata:
Karel Vidmar

Odredba

Dostaviti:

- odvetniška pisarna Čeferin
- tožena stranka
- spis
- s. Temlin

Koledar 15 dni.

Prejeto _____
Prepisano _____
Primerjano _____
Odpravljeno **26 -02- 2001**

